

Datum
31 maart 2003

Ons kenmerk
1980909/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak Dagrapport no. 22

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van maandag 31 maart 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 31 maart 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 22 (31 maart 2003)

1. Internationale context

1.1. Ontwikkelingen in de laatste 72 uur

De opmars van het Amerikaanse leger lijkt het afgelopen weekeinde vertraagd te zijn door feller verzet van Iraakse zijde dan werd verwacht en problemen met het beveiligen van de lange aanvoerlijnen. Inmiddels zwelt de kritiek aan op de Amerikaanse minister van Defensie Rumsfeld, die in de aanloop naar de oorlog tegen Irak de wensen van de militaire planners om grote aantallen troepen en zwaar materieel, verschillende keren zou hebben afgewezen. Minister van Defensie Rumsfeld ontkent dat dergelijke discussies zijn gevoerd en zegt dat hij de militairen in alles hun zin heeft gegeven. Hij en de Amerikaanse opperbevelhebber Franks houden vol dat alles geheel volgens plan verloopt en dat er geen sprake is van een rustpauze in de 'push' naar Bagdad.

In Nasseriya en Najaf heeft het Amerikaanse leger verschillende gevechtsacties uitgevoerd. Het Britse leger heeft ten zuiden van Basra aanvallen gepleegd op stellingen van Iraakse strijdkrachten. Hierbij zijn diverse Iraakse manschappen en officieren gedood of krijgsgevangen gemaakt. De tactiek van de Britten bij Basra lijkt er nu op gericht te zijn het vertrouwen van de lokale bevolking te winnen door gerichte aanvallen uit te voeren op militieleden van de Baath-partij en andere strijdkrachten van het regime. Daarmee proberen de Britse troepen de greep van de Iraakse autoriteiten op de bevolking te verminderen.

Een zelfmoordaanslag met een autobom bij een checkpoint bij Najaf kostte vier Amerikaanse soldaten het leven. De toepassing van deze tactiek onderstreept dat de Iraakse machthebbers met vrijwel alle middelen die hen ten dienste staan de coalitietroepen zullen bevechten. De Iraakse vice-president Ramadan heeft ook meer van dit type aanslagen aangekondigd. Eerder dit jaar heeft Ramadan in de Westerse pers al waarschuwingen afgegeven dat Irak zich met allerlei middelen zou verzetten tegen een buitenlandse invasie.

Minister Rumsfeld en minister van Buitenlandse Zaken Powell hebben Syrië beschuldigd Irak met leveringen van militair materieel te steunen. Rumsfeld noemde de levering van wapens aan Irak een 'vijandelijke daad' en zei dat Syrië verantwoordelijk gesteld zou worden voor dergelijk gedrag. Volgens persberichten zou het gaan om de smokkel van wapens via Syrische havens. Syrië heeft de beschuldigingen verontwaardigd van de hand gewezen. De Syrische president Assad heeft publiekelijk gezegd dat hij gelooft dat Syrië het volgende land is dat de VS in de regio willen aanpakken. Verder gaf Rumsfeld ook een waarschuwing aan door Iran gesteunde en bewapende sjiïetische strijders, die in Noord-Irak aanwezig zijn. Hij zei dat alle gewapende strijders op Iraaks grondgebied als een potentiële bedreiging voor coalitiestrijdkrachten worden gezien en ook aangevallen kunnen worden. Beide uitspraken van Rumsfeld kunnen worden beschouwd als harde waarschuwingen aan buurlanden van Irak, Syrië en Iran, zich op geen enkele manier te mengen in de strijd.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 31 maart 2003

1.2 Zoektocht naar chemisch- en biologische wapens kamp Ansar al-Islam

Strijdkrachten van de Iraaks-Koerdische Patriottische Unie van Koerdistan (PUK) hebben met ondersteuning van Amerikaanse speciale eenheden kampen en stellingen van de radicale islamitische organisatie Ansar al Islam aan de grens met Iran ingenomen. Ansar al Islam wordt al langer door de VS ervan beschuldigd onderdak te bieden aan al Qa'ida-strijders die uit Afghanistan waren uitgeweken. De VS probeert zoveel mogelijk aan Al Qa'ida gelieerde groepen in het gebied te bestrijden om daarmee te voorkomen dat Al Qa'ida strijders veilig onderdak kunnen vinden. De VS is momenteel, volgens de chef van staven generaal Myers, op zoek naar chemische en biologische wapens in Noord-Oost Irak. Myers noemde het waarschijnlijk dat de in Londen in januari 2003 aangetroffen ricinesporen afkomstig zijn uit een kamp in dit gebied. Reeds in de speech van minister van Buitenlandse Zaken Powell voor de VN Veiligheidsraad van 5 februari j.l. werd dit kamp aangeduid als een productiefaciliteit van ricine en andere vergiften. Myers bracht een nuancering aan door te stellen dat in ieder geval enkele experts en gebruikte formules voor de vervaardiging van de vergiften afkomstig zijn uit dit kamp.

Tot op heden zijn geen chemische of biologische wapens aangetroffen. Wel zijn documenten en laptops gevonden. Deze worden onderzocht.

1.3 Wederom chemische beschermingspakken aangetroffen

Wederom zijn dit weekeinde op verschillende locaties hoeveelheden atropine injectoren (een middel tegen zenuwgas) en beschermingspakken, gasmaskers en ontsmettingsvoertuigen tegen chemische aanvallen gevonden. Britse troepen troffen in de buurt van Basra in dertien houten kratten onder andere zenuwgassimulatoren aan, zo maakte een Britse woordvoerder bekend. Sommige commentatoren hebben eerder aangegeven dat dit geen bewijs is voor Iraaks bezit van chemische wapens. Toch redeneren Amerikaanse en Britse functionarissen dat de aanwezigheid van beschermende uitrusting bij Iraakse eenheden duidt op een intentie om ook daadwerkelijk chemische wapens in te zetten.

2. Terrorisme

Heden geen relevante ontwikkelingen.

3. Nationale ontwikkelingen

3.1 Molotov-cocktail gegooid in de Turks Islamitische Culturele Stichting

In de nacht van 28 op 29 maart is bij de Turkse Islamitische Culturele Stichting in Den Haag een molotov-cocktail naar binnen gegooid. Deze stichting behoort tot de Turkse extreem-nationalistische stroming van de 'Grijze Wolven'. De daders zijn ontkomen.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 31 maart 2003

3.2 Linkse actvisten, antimilitaristen, vredesactivisten

Circa vijftig personen ondersteunden op 28 maart 2003 met hun (luidruchtige) aanwezigheid Barbara Smedema, die in Den Bosch terechtstond voor vernieling van militair eigendom op Volkel. Een dag later waren bij een vredesdemonstratie in Amersfoort meer dan 500 betogers aanwezig. Op 30 maart togen ruim 150 vredesactivisten en antimilitaristen naar vliegbasis Volkel om daar, zoals aangekondigd, een 'burgerinspectie' uit te voeren. 58 actievoerders werden aangehouden toen zij zich knippenderwijs toegang tot de basis wilden verschaffen. Het feitelijke doel van deze actie, publiciteit, werd ruimschoots bereikt: ook vijf journalisten werden aangehouden.

Wereldwijd is voor het weekeinde van 5 en 6 april een oproep gedaan om militaire bases te bezetten. Een en ander onder het motto 'Reclaim The Bases'. Soortgelijke acties van 'Reclaim The Streets (RTS)' hebben in het verleden gezorgd voor manifestaties van honderden, soms duizenden personen die vreedzaam met muziek en dans de openbare ruimte terugclaimen.

Het ANP meldt dat zaterdag 5 april 2003 om 11.00 uur een pro-Amerika demonstratie plaatsvindt op het Haagse Malieveld. Het 'Comité Solidariteit Geallieerden', onder meer gesteund door de Jonge Fortuynisten, de Zionistische Actiegroep Saroef en NieuwRechts, pleit voor actieve steun aan de VS en zijn bondgenoten. Dit bericht is overgenomen door www.indymedia.nl, waarna zich al gauw een lezer meldde met de mededeling dat de demonstratie een bedenksel is van (de uiterst rechtse) Michiel Smit (ex-gemeenteraadslid Leefbaar Rotterdam en bij de parlementsverkiezingen de rechterhand van Winnie de Jong van Conservatieven.nl), achter wie NieuwRechts schuilgaat. Mocht de demonstratie doorgang vinden (deze zou nog niet officieel zijn aangevraagd), dan is een – eventueel harde – confrontatie met linkse activisten niet uitgesloten.

Activisten uit Amsterdam, Leiden en Den Haag hebben de afgelopen dagen opgeroepen tot een boycot van Amerikaanse producten. Onder meer door het verspreiden van flyers, het plakken van posters bij relevante bedrijven en van stickers op producten in supermarkten, willen de activisten consumenten in de gelegenheid stellen hun stem te laten horen. Genoemd worden onder meer Marlboro, Pepsi en Coca-Cola, McDonald's, Nike, Levi's, Esso en Texaco.

Datum
1 april 2003

Ons kenmerk
1981433/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Exemplaar nummer

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 25

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis raondom Irak, van dinsdag 1 april 2003.

HET PLV. HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN
VEILIGHEIDSDIENST,

mr T.P.L. Bot

Bijlage 1 Brandpunt Irak 25, 1 april 2003

Activiteiten Iraakse inlichtingendienst in Jordanië en Jemen

De brand in het Hyatt-hotel in de Jordaanse hoofdstad Amman op 25 maart jongstleden is het gevolg van brandstichting door twee Irakezen. Nadat de Jordaanse autoriteiten deze brandstichting eerst afdeden als een geval van kortsluiting, blijkt nu dat er sprake is van een aanslag. De twee Irakezen hebben geprobeerd met behulp van gasflessen en ander brandbaar materiaal een explosie te veroorzaken, maar een grote brand is door de brandblusinstallatie voorkomen.

Iraakse shi'ietische leiders in ballingschap roepen op tot verzet tegen VS

Vanuit de Iraanse heilige stad Qum heeft een aantal vooraanstaande Iraakse shi'ietische leiders in ballingschap de "onrechtmatige strijd van de Amerikaanse ongelovigen" tegen Irak gisteren veroordeeld als een oorlog tegen de islam. Deze ayatollahs waarschuwden de VS dat zij te maken zullen krijgen met gewapend verzet als zij na de val van Saddam Hussein in Irak blijven. De Iraakse ayatollah Mohammad Hadi Al Razi riep de Iraakse shi'ieten op om niet met de Amerikanen samen te werken. "Elke samenwerking met de VS is heiligschennis, zelfs als het gaat om de bestrijding van het regime van Saddam", aldus de Iraakse ayatollah, die sprak namens driehonderd shi'ietische geestelijken. De uitspraken van de shi'ietische leiders volgen op de fatwa (religieus decreet) die een hoge Iraakse moslimgeestelijke afgelopen zaterdag uitsprak.

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. 1981433/01

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
10	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
11	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
12	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
14	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
15 Lotus Notes	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Infichtingen- en Veiligheidsdienst

Dagrapport Irak, 1 april 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 23 (1 april 2003)

1. Internationale context

Ontwikkelingen van de afgelopen 24 uur

Amerikaanse troepen hebben ten noorden van Karbala voor de eerste maal gevechten geleverd met de Iraakse Republikeinse Garde. Deze elitetroepen zijn voor een belangrijk deel rondom Bagdad gelegerd en worden beschouwd als de laatste verdedigingsring van de stad.

Speciale eenheden van het Amerikaanse leger hebben jacht gemaakt op Ali Hassan al Majid (Ali Chemicalie), neef van Saddam Hussein en commandant in het zuidelijke deel van Irak. Een zoektocht naar hem en andere hoge Iraakse leidinggevendenden heeft echter niets opgeleverd. De arrestatie of eliminatie van Ali Hassan al Majid zou van grote symbolische en strategische waarde zijn voor de Amerikaans-Britse coalitie.

De Britse minister van Defensie Hoon heeft toegegeven dat zich totnogtoe geen hoge Iraakse functionarissen hebben overgegeven of zijn overgelopen. Een anonieme Amerikaanse inlichtingenfunctionaris heeft in dit kader gezegd dat drie maanden van intensieve pogingen om Iraakse legerofficieren en hoge Ba'ath-leiders zover te krijgen dat zij Saddam ten val helpen brengen, niets hebben opgeleverd. Daarom ligt nu minder nadruk op deze strategie. In een poging de druk op het regime nog verder op te voeren heeft een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van Defensie gezegd dat er aanwijzingen zijn dat familieleden van Saddam Hussein het land proberen te ontvluchten. De Iraakse regering heeft deze opmerking als een leugen afgedaan.

Bij een checkpoint van Amerikaanse troepen zijn maandagavond zeker zeven Iraakse vrouwen en kinderen doodgeschoten. De chauffeur zou een stopteken van de militairen hebben genegeerd. De Amerikaanse legerleiding heeft een onderzoek aangekondigd maar duidelijk is dat een dergelijk incident het imago van de coalitie-strijdkrachten in Irak geen goed doet.

In de Jordaanse hoofdstad Amman zijn vorige week enkele Irakezen gearresteerd. Zij worden ervan verdacht brand te hebben gesticht in het Hyatt-hotel. In dit hotel verblijven veel Amerikanen en journalisten. Op 23 maart had Jordanië al vijf Iraakse diplomaten uitgewezen. Zij wilden naar verluidt de drinkwatervoorziening in Oost-Jordanië vergiftigen. Deze watervoorziening wordt gebruikt door Amerikaanse troepen die in het gebied op Jordaanse bases zijn gelegerd en in Irak worden ingezet. De vijf zijn uitgewezen omdat ze activiteiten ontplooiden die "de veiligheid van Jordanië aantasten". De Jordaanse regering is inmiddels voor twee van hen op haar besluit teruggekomen. De twee diplomaten mogen op hun post in Amman terugkeren. Deze incidenten geven aan dat de Iraakse inlichtingendienst mogelijk actief is op Jordaanse grondgebied.

De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Colin Powell reist vandaag af naar Ankara om daar de gespannen verhouding met Turkije glad te strijken. Een anonieme Amerikaanse diplomaat noemde het bezoek een "kiss and make up visit." Overigens heeft minister van Buitenlandse Zaken Gül verklaard niet op de hoogte te zijn van de onderwerpen die Powell zou willen bespreken. Morgen zal Powell doorreizen naar Brussel voor een bezoek aan het NAVO-hoofdkwartier. Het bezoek van Powell

Dagrapport Irak, 1 april 2003

is vooral bedoeld om de relaties binnen de NAVO te herstellen. Het gaat hierbij met name om de banden met Frankrijk, Duitsland en België, de landen die zich eerder dit jaar hebben verzet tegen het in NAVO-verband verlenen van militaire steun aan Turkije ter verdediging van de Turkse grenzen. Ter voorbereiding op de komst van Powell is de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Joshka Fischer op maandag 31 maart naar Parijs gevlogen, onder meer om de rol van Europa in het post-Saddam Irak te bespreken. De Duitse kanselier benadrukte het afgelopen weekend al het belang van verzoening binnen de NAVO.

De bilaterale betrekkingen zijn danig verzuurd geraakt na het 'neen' van het Turkse parlement tegen de stationering van Amerikaanse troepen in het land. Als enige steun voor de Amerikaanse aanval op Irak heeft Turkije het luchtruim opengesteld, maar daaraan werd wel de eis verbonden dat elk toestel wordt 'aangemeld' bij de Turkse autoriteiten. Recent is het luchtruim echter kortstondig gesloten geweest nadat twee kruisraketten op Turks grondgebied waren neergekomen.

De Amerikaans-Turkse verhoudingen werden er niet beter op toen onderminister van Defensie Paul Wolfowitz vorige week in een hoorzitting van het Huis van Afgevaardigden verklaarde dat de Turkse regering uit "onervarenheid wellicht niet wist wat het aan het doen was" toen het de toestemming voor stationering aan het parlement voorlegde. Turkije had volgens hem een grote vergissing begaan door deze stationering af te wijzen. Inmiddels vinden er toch Amerikaanse troepenbewegingen in Turkije plaats maar zijn de konvoien al twee keer door woedende Turkse burgers bekogeld met eieren en stenen.

De kwestie van de Turkse militaire interventie in Noord-Irak, waar Turkije een 'bufferzone' wil inrichten, zorgt voor spanningen in de betrekkingen met de VS. Turkije behoudt zich het recht tot interventie voor, terwijl de Amerikanen dit resoluut afwijzen. Wel is overeengekomen dat Turkse troepen alleen in coördinatie met de Amerikaanse strijdkrachten Noord-Irak zullen mogen binnentrekken, als daartoe aanleiding is. De Turkse stafchef Özkök had zich eerder sussend uitgelaten, doch gewaarschuwd dat Turkije zich niet zal laten tegenhouden als het zich moest verdedigen tegen een 'terroristische infiltratie'.

In Noord-Irak lijkt de afgelopen dagen sprake van een Koerdische 'opmars', die feitelijk mogelijk is omdat Iraakse troepen zich terugtrekken naar het zuiden en hun verlaten posities door Koerdische strijders worden ingenomen. Het is voorstelbaar dat de Turkse strijdkrachten zich geroepen voelen om, als deze Koerdische militaire 'successen' in Noord-Irak aanhouden, toch te interveniëren.

Iraakse shi'ietische leiders in ballingschap roepen op tot verzet tegen VS

Vanuit de Iraanse heilige stad Qum heeft een aantal vooraanstaande Iraakse shi'ietische leiders in ballingschap de "onrechtmatige strijd van de Amerikaanse ongelovigen" tegen Irak gisteren veroordeeld als een oorlog tegen de islam. Deze ayatollahs waarschuwden de VS dat zij te maken zullen krijgen met gewapend verzet als zij na de val van Saddam Hussein in Irak blijven. De Iraakse ayatollah Mohammad Hadi Al Razi riep de Iraakse shi'ieten op om niet met de Amerikanen samen te werken. "Elke samenwerking met de VS is heiligschennis, zelfs als het gaat om de bestrijding van het regime van Saddam", aldus de Iraakse ayatollah, die sprak namens driehonderd shi'ietische geestelijken. De uitspraken van de shi'ietische leiders volgen op de fatwa (religieus decreet) die een hoge Iraakse moslimeestelijke afgelopen zaterdag uitsprak.

Dagrapport Irak, 1 april 2003

2. Terrorisme

Heden geen relevante ontwikkelingen.

3. Nationale ontwikkelingen

Linkse activisten, antimilitaristen, vredesactivisten

Een mededeling op www.indymedia.nl dat premier Balkenende zeer waarschijnlijk de opening zal verrichten van het jaarlijks terugkerende "Bevrijdingspop" in Haarlem heeft een enkele reactie uitgelokt. Zo roepen de activisten op om de organisator – het Comité 4 en 5 mei – te laten weten dat Balkenende niet welkom is.

Amnesty International heeft gisteren een rapport gepubliceerd over de negatieve gevolgen die de oorlog in Irak internationaal heeft op gebied van mensenrechten. Aan de hand van een aantal voorbeelden, onder meer uit België, wordt aangegeven dat er vanwege de maatregelen die lokale autoriteiten nemen om anti-oorlogsprotesten in de kiem te smoren meer en meer wordt getornd aan de vrijheid van meningsuiting en vergadering. Daarnaast is in sommige landen sprake van exorbitant politiegeweld tegen anti-oorlogdemonstranten en geldt een verdere inperking van rechten van asielzoekers. Nederland is tot op heden overigens buiten de lijst van 'aangeklaagde' landen gebleven. Wel is via de alternatieve media een oproep gedaan om getuigenissen van politiegeweld rond de burgerinspectie van 30 maart op Volkel bij Amnesty kenbaar te maken.

Dagrapport Irak, 1 april 2003

Er is de laatste weken langzaam een verandering waarneembaar in het actievoeren tegen de oorlog. Weliswaar komen er nog steeds nieuwe lokale platforms bij en zijn er steden waar vaste dagen zijn ingeroosterd voor vredes- en fakkelwaken, maar met name waar het gaat om de wat radicalere acties is sprake van een bescheiden de-escalatie. Media-aandacht voor oorlogsincidenten zou de inmiddels afgenomen actiebereidheid weer nieuw leven kunnen inblazen.

Datum
2 april 2003

Ons kenmerk
1982387/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Exemplaar nummer

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 26

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van woensdag 2 april 2003.

HET PLV. HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN
VEILIGHEIDSDIENST,

mr T.P.L. Bot

Bijlage 1 Brandpunt Irak 26, 2 april 2003

Trainingskamp VS in Hongarije gesloten

De Verenigde Staten hebben de training van Iraakse vrijwilligers op de militaire basis bij Taszar in Hongarije opgeschort. Een reden werd niet gegeven. Volgens een Amerikaanse legerwoordvoerder is de training succesvol verlopen. Hij wilde echter niet ingaan op de vraag of de training zou zijn stopgezet wegens gebrek aan belangstelling. Het trainingskamp was oorspronkelijk bedoeld om drieduizend Iraakse vrijwilligers uit diverse landen te trainen teneinde deze groep ondersteunende taken te laten vervullen aan de zijde van de coalitie bij de oorlog in Irak. Volgens lokale media in Hongarije hebben slechts ongeveer tachtig Irakezen de training gevolgd.

In de media wordt gesproken over de deelname van 35 Irakezen uit Nederland.

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. 1982449/01

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
10	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
11	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
12	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
14	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
15 Lotus Notes	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Datum
2 april 2003

Ons kenmerk
1982468/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak Dagrapport no. 24

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van woensdag 2 april 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 2 april 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 24 (2 april 2003)

1. Internationale context

1.1 Ontwikkelingen van de laatste 24 uur

Na een ogenschijnlijk relatief korte onderbreking van de opmars gedurende enkele dagen stoten Amerikaanse strijdkrachten verder door richting Bagdad en voeren zij zware gevechten met eenheden van de Republikeinse Garde nabij Karbala. De VS hebben een strategische brug over de Tigris bij al-Kut ingenomen. De uitkomst van de gevechten met de elitetroepen van Saddam Hussein wordt gezien als cruciaal voor de inname van Bagdad. Verder zijn overheidsgebouwen, Ba'ath-partijkantoren en militaire objecten in en rond Bagdad voortdurend doelwit van dagelijkse bombardementen.

Amerikaanse troepen hebben Karbala omsingeld en zouden de stad niet willen ingaan, mede uit vrees de sjiïtische heiligdommen te beschadigen. Iraakse strijdkrachten hebben zich naar verluidt verschanst in het centrum van de stad. Dezelfde situatie zou zich aftekenen bij de stad Najaf. De religieuze en symbolische betekenis van steden als Karbala en Najaf is voor alle sjiïeten - niet alleen Iraakse - zeer groot. In deze steden bevindt zich een aantal zeer belangrijke heiligdommen, vooral graftombes en mausolea van islamitische leiders die worden beschouwd als de grondleggers van de sjiïetische geloofsrichting binnen de islam. In Najaf ligt Imam Ali begraven, de schoonzoon van de profeet Mohammad. In Karbala is het belangrijkste heiligdom de tombe van de kleinzoon van de profeet Mohammed, Imam Hussein, die door de sjiïeten als martelaar wordt beschouwd. Saddam Hussein is er overigens in het verleden zelf niet voor teruggedeinsd om belangrijke heiligdommen te beschieten. Een voorbeeld hiervan is het bloedig neerslaan van de sjiïetische opstand in Zuid-Irak in 1991.

Er zijn berichten dat de Amerikaanse en Britse troepen de heiligdommen in de steden tot 'non-targets' hebben bestempeld. Een Amerikaanse legerwoordvoerder zei vandaag dat er vanuit de Ali-moskee in Najaf beschietingen worden uitgevoerd door Iraakse strijdkrachten. Hij voerde dit op als bewijs van de Iraakse strategie om civiele en religieuze objecten te gebruiken in de oorlog tegen de coalitie. De wijze waarop de coalitiestrijdkrachten nu in deze plaatsen optreden kan een grote invloed hebben op de houding van de sjiïeten in Irak, die de meerderheid van de bevolking vormen.

Saddam Hussein is er nog steeds van overtuigd dat Irak de oorlog zal winnen. De Iraakse president riep alle Irakezen op tot 'jihad', heilige oorlog, tegen de buitenlandse troepen in Irak. Dit deelde de Iraakse minister van Informatie Sahaf mede in een verklaring op de Iraakse televisie. Het feit dat de verklaring door een minister werd voorgelezen voedt speculaties over de vraag of Saddam Hussein gewond is geraakt bij de eerste bombardementen.

Er bestaat een toenemend verschil van inzicht tussen de Amerikaanse en de Britse autoriteiten over de wijze waarop gevangene Iraakse strijdkrachten moeten worden behandeld. De Britten maken zich zorgen om berichten dat de VS de Iraakse 'irreguliere strijdkrachten' niet conform het internationale recht als krijgsgevangene zouden beschouwen, maar hen als 'terroristen' of als leden van 'doodseskaders' bestempelen. Het gaat om Irakezen behorend tot de 'Fidayin Saddam' die in burgerkleding met 'hit-and-run' tactieken aanvallen uitvoeren op coalitietroepen. Deze Irakezen

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 2 april 2003

zouden als 'terroristen' mogelijk een zelfde gevangenisregime opgelegd krijgen als de in Afghanistan opgepakte Al Qa'ida-leden en Taliban-strijders in Guantanamo Bay op Cuba, die in afzondering en zonder enige rechtshulp of informatie over hun lot worden vastgehouden. Het Britse ministerie van Defensie stelt officieel van de VS de garantie te hebben gekregen dat alle krijgsgevangenen volgens de Conventies van Genève worden behandeld.

De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Powell heeft vandaag een bezoek gebracht aan Ankara, waar hij met zijn ambtsgenoot Gül en premier Erdogan gesprekken voerde. Het bezoek was vooral bedoeld ter verbetering van de Amerikaans-Turkse relaties, die flinke averij hebben opgelopen na de weigering van Turkije om Amerikaanse troepen via het Turkse grondgebied Noord-Irak te laten binnentrekken. Powell heeft de Turken gevraagd om meer hulp voor de Amerikaanse oorlogsinspanningen in Irak. Ook heeft hij er bij de Turken op aangedrongen niet te interveniëren in Noord-Irak. Turkije heeft gedreigd het Koerdische deel van Noord-Irak te bezetten om afscheidingspogingen de kop in te drukken.

2. Terrorisme

Heden geen relevante ontwikkelingen.

3. Nationale ontwikkelingen

3.1 Linkse activisten, antimilitaristen, vredesactivisten

Nile Dutch Africa Line in Rotterdam. Deze kreeg op 1 april te maken met een (vreedzame) actie van zich voor deze gelegenheid Aktiegroep Tegen Militaire Transporten noemende antimilitaristen. Voor het bedrijf werd een spandoek 'War criminals @ work' geplaatst. Ook werd een gesprek afgedwongen met de directeur technische en juridische zaken. Deze verklaarde: "dat zijn bedrijf zich slechts druk maakt om financieel gewin, niet om ethiek of politieke gevoeligheden".

Op www.indymedia.nl verklaarden de activisten dat zij de activiteiten van het bedrijf zullen volgen. !

Donderdag 3 april vindt vanaf 09.30 uur aan de Amsterdamse Parnassusweg de rechtszaak plaats tegen twee vredesdemonstranten, die na de demonstratie van 22 maart 2003 werden aangehouden. Deze via een website verspreide aankondiging zal naar verwachting, ondanks het vroege tijdstip, enige tientallen (luidruchtige) activisten aantrekken.

De komende dagen vinden her en der (Groningen, Nijmegen, Amsterdam, Utrecht en elders) vredes- en fakkelwaken en andere vreedzame betogingen tegen de oorlog plaats. De Utrechtse organisator, PLUTO (Platform Utrecht Tegen Oorlog), is erg optimistisch en verwacht in de Domstad 600-700 deelnemers.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 2 april 2003

In een artikel op een alternatieve website meldt een activist dat hem momenteel vooral de stilte opvalt. Hij is van oordeel dat het verzet tegen de oorlog een creatieve impuls nodig heeft. Het Platform Tegen De 'Nieuwe Oorlog', dé organisator van het verzet, weet immers niet wat het met de huidige situatie aan moet. Hij roept op tot aansprekende acties als street-raves ('Rij met honderden fietsers en skaters achter een geluidswagen door de Amsterdamse binnenstad') en andere storende activiteiten.

Datum
3 april 2003

Ons kenmerk
1983134/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Exemplaar nummer

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 27

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van donderdag 3 april 2003.

HET PLV. HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN
VEILIGHEIDSDIENST,

mr T.P.L. Bot

Bijlage 1 Brandpunt Irak 27, 3 april 2003

'Bomaanslag' Britse consulaat Istanbul?

Gisteravond heeft er een explosie plaatsgevonden bij het Britse consulaat in Istanbul. Er is geringe schade aangericht aan het deel van het pand waar de visumafdeling is gevestigd. Deze was overigens al enkele weken voor het publiek gesloten. Sinds de Amerikaans-Britse aanval op Irak is de beveiliging van Amerikaanse en Britse objecten in Turkije uitgebreid. Begin maart is het kantoor van British Airways in Istanbul getroffen door een bomaanslag. Ook hierbij was de schade gering.

Arrestaties en huiszoeken in Islamistisch-terroristische kringen in Duitsland

Op 20 en 21 maart 2003 heeft de Duitse politie in Berlijn en Gelsenkirchen diverse aanhoudingen en huiszoeken verricht. Daartoe is besloten op basis van aanwijzingen dat sprake zou zijn van voorbereidende activiteiten voor radicaal-islamitisch geïnspireerde bomaanslagen die in Duitsland hadden moeten plaatsvinden. Bij de huiszoeken zijn onder meer handvuurwapens, technische instrumenten, handboeken voor het vervaardigen van vergiften en een lijst met chemicaliën aangetroffen. Op dit moment bevindt zich nog één van de aangehouden personen in hechtenis.

In het kader van dit onderzoek is ook de Al-Nur moskee in Berlijn doorzocht.

Bijlage 1 Brandpunt Irak 27, 3 april 2003

Ook Bahrein en Egypte wijzen Iraakse diplomaten uit

Volgens een bericht van *Associated Press* heeft Bahrein gisteren een Iraakse diplomaat uitgewezen wegens betrokkenheid bij (de planning van) terroristische aanslagen.

Voorts berichten diverse media dat Egypte afgelopen dinsdag een Iraakse diplomaat heeft uitgewezen wegens inlichtingenactiviteiten. In de berichten wordt een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken van Egypte aangehaald, die gezegd zou hebben dat de betrokken diplomaat recent door de Amerikaanse inlichtingendienst is benaderd maar heeft geweigerd mee te werken, implicerend dat er een verband zou zijn met zijn uitwijzing.

Deelname van 'nieuw Europa' aan de oorlog

Op verzoek van de Verenigde Staten heeft de Poolse regering een speciale eenheid van 200 personen ter beschikking gesteld aan de Amerikaanse strijdkrachten aan het front. Daarnaast voert het Poolse fregat Czernicki patrouillewerkzaamheden uit in de Golf, en is een eenheid NBC-specialisten gelegerd in Koeweit. Recent is eenzelfde eenheid van het Poolse leger in Turkije gearriveerd.

Bijlage 1 Brandpunt Irak 27, 3 april 2003

Vrijlating Mullah Krekar

Op woensdag 2 april 2003 heeft een Noors gerechtshof Najmuddin Faraj Ahmad, alias Mullah Krekar, vrijgelaten. Mullah Krekar is een leider van de radicaal-islamitische, Noord-Irakese groepering Ansar al-Islam. Mullah Krekar was op 20 maart 2003 door de Noorse autoriteiten aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij islamistisch-terroristische activiteiten.

Bekend is dat Mullah Krekar al eerder in Nederland asiel heeft aangevraagd en dat hij in Nederland tot ongewenst vreemdeling is verklaard. Mullah Krekar heeft niettemin te kennen gegeven de uitspraak over zijn asielerzoek in ons land te willen afwachten. In hoeverre Mullah Krekar voornemens is op korte termijn naar Nederland te reizen is niet bekend.

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. 1983134/01

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
10	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
11	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
12	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
14	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
15 Lotus Notes	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Datum
3 april 2003

Ons kenmerk
1983506/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak Dagrapport no. 25

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van donderdag 3 april 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 3 april 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 25 (3 april 2003)

1. Internationale context

1.1 Ontwikkelingen van de laatste 24 uur

Volgens Amerikaanse legerwoordvoerders is de beslissende fase in de slag om Bagdad aangebroken. De voorhoede van de Amerikaanse troepen heeft de hoofdstad tot op tien kilometer genaderd. De coalitie is hiermee de zogenoemde 'rode lijn' rond Bagdad overgestoken, waarbinnen volgens Amerikaanse militairen het Iraakse regime chemische wapens zou kunnen gebruiken in een laatste poging Bagdad te verdedigen. De Amerikaanse militairen in de voorhoede dragen nu dan ook beschermende kleding.

Amerikaanse troepen zijn de Iraakse stad Najaf binnen getrokken om milities die trouw zijn aan Saddam Hussein uit te schakelen. Officieren hebben in de stad contact gezocht met de sjiïtische geestelijke ayatollah Ali al-Sistani. Al-Sistani kreeg in 1991 van het regime huisarrest in Najaf na een door Bagdad bloedig neergeslagen opstand van sjiïtische Irakezen. De bewakers van de ayatollah zijn volgens Amerikaanse zegslieden gevlucht. De pogingen om met deze belangrijke geestelijke in contact te komen kan worden gezien als een poging van de VS om het vertrouwen van de Iraakse sjiïteten te winnen en om hun hulp te krijgen bij het herstellen van de orde.

De Britse premier Blair heeft in het Lagerhuis gezegd dat Saddam Hussein plannen heeft om de sjiïtische heiligdommen in Najaf op te blazen en de schuld op de geallieerde strijdkrachten zal proberen te schuiven. Zijn opmerkingen waren vooral bedoeld om de Arabische en islamitische wereld ervan te overtuigen dat de oorlog in Irak niet tegen moslims gericht is. Tevens verklaarde Blair dat het naoorlogse bestuur van Irak zo snel mogelijk zou moeten gaan bestaan uit Irakezen en niet uit buitenlanders. Hij onderstreepte daarmee een soortgelijke verklaring van zijn minister voor Buitenlandse Zaken Straw eerder op de dag. Straw stelde dat de coalitie van aanvallers beoogt een regeringsploeg samen te stellen die representatief is en voortkomt uit de bevolking van Irak. Het is mogelijk dat die ploeg buitenlandse adviseurs krijgt maar deze zouden volgens Straw geen bestuursfuncties moeten gaan bekleden. Hij beklemtoonde daarbij dat Londen en Washington van mening zijn dat een nieuwe Iraakse regering de goedkeuring dient te hebben van de Verenigde Naties. Straw reageerde daarmee op talrijke berichten in de media dat de VS heimelijk al een nieuwe Iraakse regering vormt die uit Amerikaanse militairen en burgers bestaat. Hij sloot tevens uit dat de Amerikaans-Britse coalitie zich tegen Syrië en Iran zullen gaan keren.

Geprekken tussen de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Powell en zijn ambtsgenoot Gül hebben geleid tot afspraken over de bevoorrading van Amerikaanse troepen via Turks grondgebied. De relaties tussen beide landen stonden onder druk door de afwijzing van het verzoek om Amerikaanse troepen via Turks grondgebied Noord-Irak te laten binnentrekken. Ankara had daarnaast aangekondigd dat ze zal interveniëren in Noord-Irak als de Koerden aldaar zich proberen af te scheiden van Irak. De VS en Turkije hebben nu een gezamenlijke monitoringcommissie ingesteld die erop moet toezien dat er zich aan de Iraaks-Turkse grens geen ontwikkelingen voordoen die Turkije tot ingrijpen zouden kunnen bewegen.

Dagrapport Irak, 3 april 2003

2. Terrorisme

2.1 'Bomaanslag' Britse consulaat Istanbul?

Gisteravond heeft er een explosie plaatsgevonden bij het Britse consulaat in Istanbul. Er is geringe schade aangericht aan het deel van het pand waar de visumafdeling is gevestigd. Deze was overigens al enkele weken voor het publiek gesloten. Sinds de Amerikaans-Britse aanval op Irak is de beveiliging van Amerikaanse en Britse objecten in Turkije uitgebreid. Begin maart is het kantoor van British Airways in Istanbul getroffen door een bomaanslag. Ook hierbij was de schade gering.

Hoewel enkele dagen geleden een autobom bij de Britse ambassade in Teheran is ontploft, dient een verband tussen de aanslag en de Britse betrokkenheid bij de aanval op Irak niet te snel te worden gelegd.

2.2 Arrestaties en huiszoeken in islamistisch-terroristische kringen in Duitsland

Op 20 en 21 maart 2003 heeft de Duitse politie in Berlijn en Gelsenkirchen diverse aanhoudingen en huiszoeken verricht. Daartoe is besloten op basis van aanwijzingen dat sprake zou zijn van voorbereidende activiteiten voor radicaal-islamitisch geïnspireerde bomaanslagen die in Duitsland hadden moeten plaatsvinden. Bij de huiszoeken zijn onder meer handvuurwapens, technische instrumenten, handboeken voor het vervaardigen van vergiften en een lijst met chemicaliën aangetroffen. Op dit moment bevindt zich nog één van de aangehouden personen in hechtenis.

In het kader van dit onderzoek is ook de Al-Nur moskee in Berlijn doorzocht.

2.3 Vrijlating Mullah Krekar

Op woensdag 2 april 2003 heeft een Noors gerechtshof Najmuddin Faraj Ahmad, alias Mullah Krekar, vrijgelaten. Mullah Krekar is een leider van de radicaal-islamitische, Noord-irakese groepering Ansar al-Islam. Mullah Krekar was op 20 maart 2003 door de Noorse autoriteiten aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij islamistisch-terroristische activiteiten.

Bekend is dat Mullah Krekar al eerder in Nederland asiel heeft aangevraagd en dat hij in Nederland tot ongewenst vreemdeling is verklaard. Mullah Krekar heeft niettemin te kennen gegeven de uitspraak over zijn asielerzoek in ons land te willen afwachten. In hoeverre Mullah Krekar voornemens is op korte termijn naar Nederland te reizen is niet bekend.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 3 april 2003

3. Nationale ontwikkelingen

3.1

3.2 Linkse activisten, antimilitaristen en vredesactivisten

Zoals verwacht heeft gisteren een aantal acties tegen oliemaatschappij Esso plaatsgevonden. Deze acties verliepen vreedzaam. Ook het Amerikaanse consulaat te Amsterdam blijft doel van actie. Vanavond wordt tussen 19.00 uur en 20.00 uur een fakkelwake gehouden.

Op de website www.indymedia.nl wordt aangekondigd dat de Verenigde Staten bij de aanval op Irak "gas" willen gaan gebruiken. Hoewel enige nadere duiding ontbreekt, zou deze redenering kunnen leiden tot een toenemende actiebereidheid.

Datum
4 april 2003

Ons kenmerk
1984089/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Exemplaar nummer

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 28

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van vrijdag 4 april 2003.

HET HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSDIENST,

S.J. van Hulst

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. 1984069/01

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
10	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
11	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
12	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
14	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
15 Lotus Notes	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Datum
4 april 2003

Ons kenmerk
1984083/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Luw kenmerk

Blaad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak Dagrapport no. 26

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van vrijdag 4 april 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 4 april 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 26 (4 april 2003)

1. Internationale context

1.1 Ontwikkelingen van de laatste 24 uur

De aanslag op een hotel in Amman en de arrestatie van enkele Irakezen in Thailand, Jemen en Bahrein lijken met elkaar in verband te staan. Van alle gearresteerde personen bestaat het gerede vermoeden dat zij banden hebben met de Iraakse inlichtingendienst, hetgeen zou kunnen duiden op vanuit Bagdad gecoördineerde activiteiten tegen de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk.

Op de Amerikaanse marinebasis Atsugi te Ayase (Japan) hebben gisteren explosies plaatsgevonden. Hierbij zijn geen slachtoffers gevallen. De Japanse politie houdt rekening met de mogelijkheid dat het hierbij gaat om een aanslag van Japanse tegenstanders van de oorlog in Irak.

2. Terrorisme

Heden geen relevante ontwikkelingen.

3. Nationale ontwikkelingen

3.1 Dialoog Nederlandse overheid met Irakezen

Op 31 maart 2003 heeft in Den Haag de oprichtingsvergadering plaatsgevonden van een "Klankbordgroep Iraakse gemeenschap in Den Haag". Bij de vergadering waren acht Iraakse groeperingen uit Den Haag aanwezig, alsmede een vertegenwoordiger van de gemeente en een vertegenwoordiger van de politie Haaglanden. Het is de bedoeling dat het diaconaal gebouw De Oase in Den Haag iedere avond voor de klankbordgroep geopend is.

Naar verluidt zijn ook in andere regio's centra opgezet waar Irakezen bij elkaar kunnen komen en (Iraakse) televisie kunnen kijken. Deze centra fungeren als een ontmoetingspunt voor Irakezen en worden door gemeenten opgezet in samenwerking met de politie en de lokale Iraakse gemeenschap. Inspanningen als deze van de zijde van de Nederlandse overheid worden over het algemeen erg gewaardeerd door de Iraakse gemeenschap. Terwijl anti-Amerikaanse en anti-Britse sentimenten soms hoorbaar zijn, wordt de houding van de Nederlandse overheid juist als positief ervaren.

3.2 Conferentie "Irak in focus"

Op 7 april 2003 zal in Soesterberg een landelijke werkconferentie over Irak worden gehouden. De conferentie met als titel "Irak in focus" zal plaatsvinden in conferentiecentrum "Contact der Continenten" en de gehele dag duren. Naar verwachting zullen ongeveer 75 Irakezen deelnemen, waarbij onderwerpen als de opvang van slachtoffers van de oorlog in Irak, het inzamelen van geld ten behoeve van de Rode Halve Maan en het inzamelen van kleding ter sprake zullen komen. 's Middags zullen ook enkele politieke partijen en andere belangstellenden aan de bijeenkomst deelnemen. Er zal naar alle waarschijnlijkheid niet worden gedemonstreerd.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 4 april 2003

3.3 Wijzigingen in organisatie- en communicatiestructuur Mujahedin-e Khalq

De Iraanse oppositiegroepering Mujahedin-e Khalq (MKO) heeft militaire trainingskampen in Irak. De MKO wordt niet alleen gesteund door Saddam Hussein, maar ook door hem ingezet voor de strijd tegen de Amerikaanse en Britse troepen.

3.4 Linkse activisten, antimilitaristen, vredesactivisten

De Leidse groep 'Campagne tegen clusterbommen' heeft dringend opgeroepen om actie te voeren bij bedrijven die investeren in clusterwapens. Met name wordt de ABN-AMRO genoemd vanwege zijn contract met de Britse Insys Group, die clusterbommen "onderhoudt" voor de Britse luchtmacht.

Datum
7 april 2003

Ons kenmerk
1984657/01

Onderdeel
Directie Staatsveilig

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Exemplaar nummer

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 29

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van maandag 7 april 2003.

HET HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSDIENST,

S.J. van Hulst

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

Bijlage 1 Brandpunt Irak 28, 7 april 2003

Bevriezing tegoeden Stichting Al Aqsa Nederland

De Nederlandse overheid beschikt op basis van AIVD-onderzoek over informatie dat de stichting Al Aqsa financiële ondersteuning verleent aan islamistisch terroristische activiteiten. Op korte termijn zullen de financiële tegoeden van de stichting Al Aqsa Nederland worden bevroren.

De Nederlandse stichting Al Aqsa is in 1993 in Nederland opgericht. De stichting was nauw gelieerd aan de inmiddels verboden Spendensammelverein Al-Aqsa e.V. in Aken. In augustus 2002 heeft het Duitse ministerie van Binnenlandse Zaken de stichting Al-Aqsa e.V. in Aken verboden omdat de stichting geweld als politiek middel zou bepleiten en de stichting ondersteuning zou verlenen aan een vereniging buiten de Bondsrepubliek die verantwoordelijk is voor terroristische aanslagen. Het Duitse ministerie doelt daarmee op de radicaal-islamitische Palestijnse HAMAS-organisatie, die verantwoordelijk is voor vele terroristische aanslagen tegen Israëliëse en joodse personen en objecten.

Bijlage 1 Brandpunt Irak 28, 7 april 2003

Linkse activisten, antimilitaristen, vredesactivisten

Vanaf woensdag 9 april 2003 krijgt Nederland wederom te maken met transporten van Amerikaans militair materieel. Dit gebeurt zowel via het spoor als over de weg en het (binnen)water.

Op dit moment lijken linkse activisten en antimilitaristen nog niet op de hoogte van deze transporten. Mocht dit (nachtelijke) vervoer bekend worden, dan zijn acties te verwachten. Naast demonstraties, in bijvoorbeeld de Rotterdamse haven, kunnen blokkades van sluizen en stuwen, zoals dat ook het geval was tijdens de vorige Golfoorlog, niet worden uitgesloten. Daarnaast zijn activiteiten bij de feitelijk los- en laadplaatsen mogelijk. Doorgaans hebben de acties een vreedzaam karakter.

Op 12 april 2003 is een grote demonstratie gepland in Rotterdam. De organisatie is in handen van een platform dat een 200 organisaties omvat reikend van linkse activisten en trotskisten tot vertegenwoordigers van allerlei minderheden, afkomstig uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Het organiserende lokale platform stelt dat in Rotterdam bommen worden geladen, die boven Bagdad worden gelost. De organisatie roept op alles in het werk te stellen om het laden en lossen te blokkeren. Of het platform daarbij de steun krijgt van spontaan stakende havenwerknemers, waartoe bij een eerdere gelegenheid werd opgeroepen, is niet duidelijk.

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. 1984657/01

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal en Coördinator CVIN
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
10	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
11	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
12	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
14 Lotus Notes	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum
7 april 2003

Ons kenmerk
1984971/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak Dagrapport nr. 27

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van maandag 7 april 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 7 april 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 27 (7 april 2003)

1. Internationale context

Ontwikkelingen laatste 72 uur

De Amerikaanse opmars naar Bagdad en de pogingen van de coalitie-strijdkrachten om steeds meer Iraaks gebied en vooral steden te veroveren zijn het afgelopen weekend in een stroomversnelling geraakt. Amerikaanse militairen hebben het gebied rond het internationale vliegveld van Bagdad stevig in handen. Gedurende het weekend zijn tankcolonnen het centrum van de stad binnengereden om de Iraakse verdediging te testen en het signaal af te geven dat het regime de controle over de stad begint te verliezen. Daarbij werden ook aanvallen uitgevoerd op presidentiële paleizen van Saddam Hussein in het midden van de stad. Britse troepen zijn vanaf vrijdag een offensief begonnen om grote delen van Basra in te nemen, waarbij zij op betrekkelijk weinig verzet stuiten.

Britse troepen melden dat Ali Hassan al-Majid, bijgenaamd 'Ali Chemicali', dood is aangetroffen nadat afgelopen zaterdag zijn huis in Basra gebombardeerd was. Al-Majid, een neef van Saddam Hussein, wordt verantwoordelijk gehouden voor het gewelddadig neerslaan van de Koerdische opstand in 1988 in Noord-Irak. In het dorpje Halabjah vielen destijds volgens inlichtingendiensten enkele honderden doden (mediaberichten spreken van enkele duizenden) bij een Iraakse aanval met waarschijnlijk een mengeling van mosterdgas en o.a. het zenuwgas sarin. Sindsdien verwierf al-Majid de bijnaam 'Ali Chemicali'. Ook wordt hij verantwoordelijk gehouden voor het neerslaan van de opstand van sjiïeten in 1991 in het zuiden van Irak.

De aanval op Irak gaat niet zonder de incidenten gepaard. Een Amerikaans toestel heeft op zondag een groep Koerdische strijders en Amerikaanse special forces gebombardeerd, waarbij verschillende doden en gewonden zijn gevallen. Daarbij zijn ook een broer en een zoon van KDP-leider Massoud Barzani gewond geraakt. Zij voerden Koerdische strijders aan die Iraakse regeringstroepen bij Mosul wilden aanvallen. Volgens een hoge Koerdische leider heeft deze gebeurtenis geen gevolgen voor de samenwerking tussen Amerikaanse militairen en de lokale Iraaks-Koerdische machthebbers in Noord-Irak. Bij een ander incident is een konvooi van auto's van Russische diplomaten dat Bagdad probeerde te verlaten, in een vuurgevecht tussen Amerikaanse en Iraakse troepen terechtgekomen. Daarbij zijn enkele gewonden gevallen, waarvan één ernstig. Het incident is een slechte voorbode voor het bezoek dat de Amerikaanse nationale veiligheidsadviseur, Condoleezza Rice, vandaag brengt aan de Russische president Poetin. De Amerikaans-Russische betrekkingen staan sinds het begin van de Irak-oorlog al onder behoorlijke druk.

Vanavond zullen de Amerikaanse president Bush en de Britse premier Blair een ontmoeting hebben in Noord-Ierland. Gespreksonderwerp is naar verwachting vooral de situatie in het naoorlogse Irak, toegespitst op de wederopbouw en het bestuur van het land en de rol van de Verenigde Naties daarbij. De Britse regering dringt er bij de VS op aan de VN een substantiële rol te geven, maar de eerder genoemde Rice zei dat de VS „leven en bloed" hebben gegeven in de oorlog en de Iraakse interim-regering voor de naaste toekomst zullen samenstellen. De VS zijn verder begonnen om een groep van zo'n duizend 'Vrije Irakezen' naar bases in Zuid-Irak te verplaatsen. Deze door de VS samengebrachte oppositieleden zullen de coalitiestrijdkrachten bijstaan in hun contacten met de

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 7 april 2003

lokale sjiïetische bevolking in Zuid-Irak en bij pogingen de restanten van strijdkrachten loyaal aan Saddam Hussein te bestrijden en de orde te herstellen. De groep 'Vrije Irakezen' staat onder aanvoering van het Iraaks Nationaal Congres van Ahmed Chalabi. Hij is een omstreden figuur onder Irakezen en wordt vooral gezien als de voorkeurskandidaat van het Pentagon om leiding te geven aan ontwikkelingen in Irak ná de val van Saddam Hussein.

2. Terrorisme

Bevriezing tegoeden Stichting Al Aqsa Nederland

De Nederlandse overheid beschikt op basis van AIVD-onderzoek over informatie dat de stichting Al Aqsa financiële ondersteuning verleent aan islamistisch terroristische activiteiten. Op korte termijn zullen de financiële tegoeden van de stichting Al Aqsa Nederland worden bevroren.

De Nederlandse stichting Al Aqsa is in 1993 in Nederland opgericht. De stichting was nauw gelieerd aan de inmiddels verboden Spendensammelverein Al-Aqsa e.V. in Aken. In augustus 2002 heeft het Duitse ministerie van Binnenlandse Zaken de stichting Al-Aqsa e.V. in Aken verboden omdat de stichting geweld als politiek middel zou bepleiten en ondersteuning zou verlenen aan een vereniging buiten de Bondsrepubliek die verantwoordelijk is voor terroristische aanslagen. Het Duitse ministerie doelt daarmee op de radicaal-islamitische Palestijnse HAMAS-organisatie, die verantwoordelijk is voor vele terroristische aanslagen tegen Israëlische en joodse personen en objecten.

Arrestaties in Italië

Op 30 maart en 1 april zijn in Milaan en Parma in totaal zeven personen aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij het rekruteren van personen in Italië om deel te nemen aan de islamistische strijd in Koerdistan. Het betreft twee Irakezen, twee Tunesiërs, een Somaliër, een Egyptenaar en een Marokaan.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 7 april 2003

3. Nationale ontwikkelingen

Linkse activisten, antimilitaristen, vredesactivisten

Met uitzondering van een enkele lokale vredesdemonstratie in den lande is het rustig binnen kringen van tegenstanders van de oorlog in Irak. Mogelijk kan hierin verandering optreden wanneer bekend wordt dat vanaf woensdag 9 april 2003 hernieuwd wapentransporten zullen plaatsvinden. Dit zou bovendien kunnen leiden tot een drukker bezochte manifestatie in Rotterdam op zaterdag 12 april. Een groot aantal Rotterdamse organisaties, bestaande uit (ultra)linkse politieke partijen en aan de brede Midden-Oostenproblematiek te liëren minderheden, protesteert tegen de rol van de haven bij het laden en lossen van militaire vracht. De organisaties roepen de Rotterdamse gemeenteraad op om de wapentransporten te stoppen en vragen een ieder 'alles in het werk te stellen om laden en lossen te blokkeren'. (Enkele weken geleden werden specifiek de havenarbeiders opgeroepen werk te weigeren.)

Op dit moment heeft de AIVD geen aanwijzingen dat deze en andere manifestaties zullen ontaarden in verstoringen van de openbare orde. Slechts wanneer het grootschalige transport (onder meer 450 tanks en 750 pantservoertuigen) bekend zal worden, komt het mogelijk tot acties die het vreedzame karakter overstijgen. Blokkades (bijvoorbeeld van stuwen en sluizen) zijn dan niet uit te sluiten.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum
8 april 2003

Ons kenmerk
1985650/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak Dagrapport nr. 28

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van dinsdag 8 april 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 8 april 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 28 (8 april 2003)

1. Internationale context

1.1 Ontwikkelingen van de laatste 24 uur

Amerikaanse troepen hebben het paleis van Saddam Hussein in het centrum van Bagdad ingenomen. Deze stap is van grote symbolische betekenis, omdat de strijdkrachten van de coalitie het Iraakse regime hiermee in het hart hebben geraakt. De Amerikaanse troepen lijken hun greep op delen van de hoofdstad steeds meer te vergroten, maar minister van Defensie Rumsfeld is terughoudend in zijn verklaringen of het 'kantelpunt' in de oorlog tegen Irak is bereikt. Duidelijk is wel dat de Verenigde Staten een lang beleg van Bagdad willen voorkomen, het initiatief zoveel mogelijk in eigen hand houden en het Iraakse regime snel de nekslag willen toebrengen.

Amerikaanse vliegtuigen hebben bommen afgeworpen op een bunkercomplex waarvan werd vermoed dat Saddam Hussein zich in het gezelschap van andere zeer hoge Iraakse leiders bevond. Het is onbekend of deze aanval succesvol is geweest. Er circuleren wel onbevestigde berichten dat Qusay Hussein, de jongste zoon van Saddam Hussein en bevelhebber van onder meer de belangrijke veiligheidsdiensten en de Republikeinse Garde, nog in leven zou zijn. Er zijn verder ook aanvallen gemeld op overheidsgebouwen, waaronder het ministerie van Informatie. De minister van Informatie blijft echter hardnekkig volharden in zijn beweringen dat Amerikaanse troepen aan alle kanten worden teruggeslagen. De Iraakse autoriteiten lijken echter de greep op het eigen machtsapparaat en ook op de realiteit steeds meer te verliezen.

De Amerikaanse president Bush en de Britse premier Blair ontmoetten elkaar gisteren en vandaag nabij Belfast in Noord-Ierland. Het voornaamste gespreksonderwerp was de naoorlogse situatie in Irak. Bush en Blair hebben in een gezamenlijke verklaring gezegd dat de Verenigde Naties een belangrijke rol moeten krijgen bij de wederopbouw van het land. Het is echter onduidelijk of deze rol in de ogen van de Verenigde Staten verder gaat dan humanitaire hulpverlening. Irak moet volgens de Britten en de Amerikanen zo snel mogelijk een interimregering krijgen die is samengesteld uit Irakezen uit binnen- en buitenland.

Er circuleren onbevestigde berichten dat mogelijk op korte termijn in Zuid-Irak een conferentie wordt gehouden van oppositieleiders om een leiderschapscomité te vormen dat de gebieden in handen van coalitiekrachten zou moeten besturen. Als datum wordt 12 april genoemd en als plaatsen Basra of Nasiriyah. Onduidelijk nog is welke rol de Amerikaanse militairen hierin hebben. Er lijkt zich thans een machtsstrijd te ontwikkelen binnen de Iraakse oppositie over het verkrijgen van invloed en zeggenschap in een door de Verenigde Staten aangesteld interimbestuur. Het Iraaks Nationaal Congres van Ahmed Chalabi zou vanwege de steun die hij geniet van het Pentagon de meeste kans maken op een invloedrijke positie in een naoorlogse Iraaks bestuur. Verder heeft de leider van de belangrijke Iraakse sjiïtische oppositiebeweging SCIRI, Mohammad Baqr al Hakim, vanuit zijn verblijfplaats in Iran aangekondigd dat hij na een ballingschap van 23 jaar zal terugkeren naar Najaf. Hoewel Al Hakim stelt dat hij weer theologisch onderricht wil geven in deze voor sjiïteten heilige stad, vormt zijn voorgenomen terugkeer een duidelijk signaal dat hij een leidende figuur zal zijn in de naoorlogse Iraakse politiek.